

Uimahallien turvallisuus ja koronavirusepidemian ehkäiseminen

Päivitetty 28.8.2020

Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto (SUH) koonnut tätä ohjeistusta uimahallien ylläpitäjille koronavirustartuntojen ehkäisemiseksi. Ohjeistuksessa huomioidaan OKM:n ja THL:n julkaisemat yleiset ohjeet sekä saatavilla oleva tieto muista viranomaislähteistä. Ohjeistusta tarkennetaan, kun uusia viranomaisten linjauksia, tulkintoja tai määräyksiä julkistetaan tai uutta tietoa tulee saataville. Ohjeessa on huomioitu sekä asiakas- että työturvallisuuden näkökulmat.

Yleistä

Valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaan uimahallit on ollut mahdollista avata 1.6.2020 alkaen. Kesän aikana aluehallintovirastot ovat määränneet erilaisia rajoituksia alueellisesti rajatuissa ulko- ja sisätiloissa järjestettävien yleisötilaisuuksien henkilömääriin. Nämä määräykset eivät kuitenkaan koske uimahallien tavanomaista toimintaa, kuten säännöllisesti järjestettyä ohjattua uimakoulu- ja vesijumppatoimintaa tai uimahalliin omatoimisesti tulleiden asiakkaiden määriä.

Vaikka uimahalleille ei ole annettu tarkkoja rajoituksia henkilömäärästä, niiden toimintaan sovelletaan opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) ja Terveystieteiden tutkimuskeskuksen (THL) 14.5.2020 antamaa [yleistä ohjetta sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa järjestettävistä tilaisuuksista](#), jossa painotetaan mm. 1-2 metrin turvaetäisyyksiä, hyvää hygieniaa ja että toimintaan ei osallistuta sairaana.

Kunkin uimahallin ylläpitäjän tulee siis itse osana tavanomaista toiminnan riskinarviointiaan arvioida, miten viranomaisten ohjeita voidaan parhaiten soveltaa paikallisiin olosuhteisiin niin, että asiakkaiden ja henkilökunnan turvallisuus varmistetaan ja koronavirustartuntoja ehkäistään. Riskeihin vaikuttaa esimerkiksi tilojen koko, toiminnan laajuus ja paikallinen epidemiatilanne.

Aluehallintovirastojen vastaukset uimahallien toimintaan ja avaamiseen liittyen:

<http://www.avi.fi/web/avi/usein-kysytyt-kysymykset#yleis%C3%B6-8>

Koronavirustartuntojen ehkäisemiseen liittyviä käytäntöjä uimahalleissa käydään läpi tarkemmin alla. Tulee kuitenkin huomioida, että uimahalleissa on myös koronavirusepidemian aikana noudatettava normaalisti kuluttajaturvallisuuden ja vedenlaadun valvonnan osalta olemassa olevia säädöksiä. Lisätietoja:

- Tukesin ohjeet uimahalleille ja kylpylöille: <https://tukes.fi/tuotteet-ja-palvelut/kuluttajille-tarjottavat-palvelut/uinti-ja-muut-vesilajit/uimahallit-ja-kylpylat>
- Valviran ohjeet allasveden laadun valvonnasta: <https://www.valvira.fi/ymparistoverveys/terveydensuojelu/allasvesi>

Koronavirustartuntariskin ehkäiseminen uimahalleissa

Ei ole näyttöä siitä, että koronavirus SARS-CoV-2 voisi levitä uima-allasvesien kautta. Uima-allasvesissä käytetään aina desinfiointikemikaalina klooriyhdisteitä, joiden ansiosta virukset tuhoutuvat nopeasti uima-allasveteen joutuessaan. Ennen uimahallin avaamista on huomioitava, että tilojen vähentynyt käyttö, veden lämpötilan alentaminen ja vesijärjestelmien sulkeminen voi

suurentaa legionella-riskiä. Lisätietoa koronaviruksesta ja vesiturvallisuudesta sekä legionella-riskin torjumisesta: <https://thl.fi/fi/web/ymparistoterveys/vesi/koronavirus-ja-vesiturvallisuus>

Koronavirustartunnan riski liittyy lähinnä uimahallin asiakkaiden tai työntekijöiden lähikontakteissa tapahtuvaan leviämiseen, jos uimassa tai uimahallin tiloissa on koronavirusta levittävä henkilö. Koronavirus tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana, kun sairastunut yskii tai aivastaa. Lähikontaktissa korona voi tarttua myös kosketuksen välityksellä, jos sairastunut on esimerkiksi yskinyt käsiinsä ja on sen jälkeen koskenut toiseen ihmiseen. Virus voi tarttua myös kosketuksen kautta pinnoilta, joille on hiljattain päätyntä sairastuneen hengitystieeritteitä. Pintojen osuus viruksen leviämässä ei nykytiedon mukaan kuitenkaan ole merkittävä.

Koronavirustartuntojen ehkäisemiseksi uimahallin ylläpitäjän tulee huomioida toiminnassaan viranomaisten yleiset ohjeet turvallisuudesta ja hygieniasta: <https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/taudit-ja-torjunta/taudit-ja-taudinaiheuttajat-a-o/koronavirus-covid-19>

Lähikontaktien minimointi

Uimahallin asiakasmäärä tulee suhteuttaa kyseessä olevan uimahallin kokoon ja uimahallin ylläpitäjän tekemään riskinarvioon siitä, miten on mm. mahdollista taata turvavälit puku-, pesu-, allas- ja muissa asiakastiloissa sekä riittävä hygienian taso huomioiden annetut yleiset viranomaisohjeet.

Usein erityisesti puku- ja pesutiloihin mahtuu kerrallaan väljästi vähemmän asiakkaita kuin allastiloihin. Asiakasmääriin voi vaikuttaa myös varaamalla/suosittamalla eri käyttäjäryhmille (esim. kuntouimarit, perheet, vesiliikuntaseurojen ryhmät, uimakoululaiset, erityisryhmät) omia aukioloaikoja sekä porrastamalla mahdollisten ryhmätoimintojen alkamisaikoja. On myös syytä huomioida, että pisaratartunnan riski on herkästi tavanomaista suurempi esimerkiksi ryhmäliikuntatilanteissa, joten myös uimahalliympäristössä, jossa ihmisiä liikkuu yhdessä, riittävien turvavälien merkitystä on syytä erityisesti korostaa.

Pukutilojen ja samalla uimahallin asiakasmäärää voi tarvittaessa säädellä lukitsemalla/poistamalla käytöstä osa pukukaapeista ja jättämällä asiakkaiden käyttöön vain osa pukukaapeista, jotta vähintään 1–2 metrin turvavälit on mahdollista säilyttää. Tämä myös helpottaa käytössä olevien pukukaappien puhtaanapitoa. **Pesutiloissa** suihkujen sijoittelusta ja määrästä riippuen tulee tarvittaessa tehdä toimenpiteitä turvavälien varmistamiseksi.

Uimahallien aula- ja muut kaikille avoimet tilat ovat paikkoja, joissa on olemassa riski lähikontaktien syntymiseen esimerkiksi kassalle maksamaan jonotettaessa tai sisäänpääsyä odottaessa. Asiakkaita voidaan ohjata pitämään riittävät turvavälit esimerkiksi lattiatarroin. Kassalle voidaan tarvittaessa asentaa suojaplexi. Maksutapoina on hyvä suosia kortti- ja lähimaksua. Kulkukortit, -rannekkeet tulee käytön jälkeen desinfioida. Mahdolliset istuinpaikat tulee sijoittaa siten, että turvavälit on huomioitu.

Allastiloissa ohjeistetaan terveysviranomaisten toimesta pitämään vähintään 1–2 metrin turvaväliä myös altaassa ja muissa toiminnoissa, kuten hyppytorneissa ja vesiliukumäissä. Asiakkaita tulee ohjata tähän neuvomalla, tarvittaessa altaiden ratajärjestelyjä muokkaamalla,

huomionauhoilla tai kyltein. Mikäli ohjaaminen ei ole käytännössä helposti toteutettavissa, voi esimerkiksi hyppytornien ja vesiliukumäen käyttöä rajoittaa.

Saunoissa tulee myös pitää riittävät turvavälit ja asiakkaita tulee ohjata tähän neuvomalla ja opastein.

Kasvomaskien käyttöä pesu- ja allastiloissa ei suositella asiakkaille.

Asiakkaiden ohjeistaminen ja yleinen hygienia

Asiakkaita tulee ohjeistaa uimahallin viestintäkanavien kautta jo ennen mahdollista vierailua ja uimahallissa kyltein, kuulutuksin ja henkilökohtaisella ohjauksella seuraavista käyttäytymissäännöistä:

- Jää kipeänä kotiin, uimahalliin ei edes vähäisissä oireissa, uimahalliin vasta vähintään kahden oireettoman päivän jälkeen. Jos sairastut kesken uimahallikäynnin, sinun tulee lähteä välittömästi kotiin. Sairastumisesta on syytä informoida myös henkilökuntaa.
- Nauti uimisesta yksin tai läheistesesi kanssa, mutta pidä riittävä turvaväli muihin uimahallin asiakkaisiin ja työntekijöihin koko uimahallivierailun ajan.
- Noudata uimahallin normaaleja peseytymisohjeita ja huolehdi käsihygieniasta, erityisesti WC-tiloissa ja ennen uima-altaalle menoa.
- Henkilökunta ohjeistaa tarvittaessa tarkemmin. Noudata henkilökunnan ohjeita ja muista myös henkilökuntaa lähestyessäsi turvavälit.

Asiakkaille tulee olla tarjolla **käsienpesumahdollisuus tai käsidesiä** mm. aulatiloissa, pukuhuoneissa ja WC-tiloissa. Käsien kuivaamiseen suositellaan paperipyyhkeitä ja eri tiloihin on varattava riittävästi roskasäiliötä. THL:n käsienpesu- ja yskimisohjeet voit tulostaa täältä:

<https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/taudit-ja-torjunta/infektioiden-ehkaisy-ja-torjuntaohjeita/kasienpesu-ja-yskiminen>

Tartuntariski **altaassa käytettävien välineiden** (kuten vesijuoksuvyöt, kellukkeet, lötköpötköt) välityksellä voidaan arvioida olevan melko vähäinen, etenkin mikäli käsihygieniasta huolehditaan allastiloihin tullessa. Välineitä käytetään pääsääntöisesti altaissa, joissa on klooria, joten näillä tiedoin välineiden normaali puhdistus ja kuivaus riittää. Uimahalleissa mahdollisesti lainattavat uimalasit on syytä ottaa pois käytöstä ja isompien vesipeuhulelujen käyttöä voidaan rajoittaa.

Siivousta tulee tehostaa ja erityistä huomiota tulee kiinnittää mm. yleisten tilojen pintojen, käytössä olevien pukukaappien ja WC-tilojen puhdistamiseen. Lisätietoa siivouksesta Työterveyslaitoksen ohjeista: <https://hyvatyo.ttl.fi/koronavirus/ohje-siivoukseen>

Tapahtumien ja ohjatun toiminnan järjestäminen uimahalleissa

Aluehallintoviranomaisten tulkinnan mukaan yleisötilaisuuksien henkilömäärien rajoitukset koskevat ainoastaan uimahalleissa järjestettäviä tilaisuuksia ja tapahtumia, ei hallien tavanomaista toimintaa. Yleisötapahtumia järjestettäessä tulee varmistaa Aluehallintovirastojen kulloinkin voimassa olevat määräykset.

Ryhmätoiminnan, esimerkiksi vesijumpan, uimakoulun tai seurojen harjoittelun järjestäminen uimahallin tiloissa on siis mahdollista. Uimahallin ylläpitäjän ja toiminnanjärjestäjän tulee kuitenkin arvioida, miten toiminta on mahdollista toteuttaa minimoiden osallistujien väliset

kontaktit (mm. opetuksessa, pukutiloissa ja uimahallille saavuttaessa) ja huomioiden yleiset ohjeet turvallisuudesta ja hygieniasta: <https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/taudit-ja-torjunta/taudit-ja-taudinaiheuttajat-a-o/koronavirus-covid-19>

Uimakouluja järjestettäessä on opetus suunniteltava siten, että tarpeettomia lähikontakteja vältetään. Osallistujamäärät on suhteutettava käytettävissä oleviin tiloihin ja tarvittaessa ryhmäkokoja on rajattava tavanomaista pienemmäksi. Allas- ja muiden tilojen käyttö uimakoulujen aikana sekä uimakoululaisten siirtymät eri tilojen välillä tulee suunnitella tarkasti. Siirtymiin on myös hyvä varata normaalia enemmän aikaa. Uimakouluryhmät ohjaajineen on syytä pitää omina ryhminä koko uimakoulun ajan. Uimakouluun tulevien lasten vanhempia tulee informoida etukäteen, miten lasten tuominen ja haku on järjestetty esimerkiksi hallin ulkopuolelta, ettei tämä aiheuta turhia ruuhkia sisätiloihin. On myös tähdennettävä, että uimakouluun voi osallistua vain terveenä.

Koulujen opetussuunnitelman mukaisessa uinninopetuksessa tulee niin ikään huomioida viranomaisten ja oman kunnan opetustoimen ohjeet turvallisuudesta, hygieniasta ja opetusjärjestelyistä. Opetusryhminä suositellaan pidettävän muutoinkin koulupäivien aikana yhdessä toimivia opetusryhmiä.

Lisätietoa: [SUH:n ohjeistusta uimakoulu-, vauva- ja perheuinti- sekä erityisuuintitoiminnan järjestämiseen koronavirusepidemian aikana](#)

Riskiryhmät ja ikääntyneet asiakkaat

Vakavan koronataudin riskiryhmiin kuuluvien suositellaan noudattamaan annettuja viranomaisohjeita ja oman lääkärin antamia ohjeita tartunnan välttämiseksi. Tämänhetkisen tiedon perusteella mm. yli 70-vuotiaat henkilöt ovat muita alttiimpia saamaan vakavan koronavirusinfektion ja heidän suositellaan noudattavan erityistä varovaisuutta liikkueensa kodin ulkopuolella.

Uimahallit ja vesiliikunta ovat kuitenkin monille ikääntyneille ja erityisryhmiin kuuluville tärkeitä terveyden ja toimintakyvyn kannalta. Uimahallin ylläpitäjien olisikin hyvä miettiä, olisiko löydettävissä tapoja järjestää heille toimintaa omissa ryhmissä tai yksinomaan heille varattuina aikoina, jolloin turvallisuusseikat olisi mahdollista huomioida.

Lista vakavan koronataudin riskiryhmistä: <https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/ajankohtaista/ajankohtaista-koronaviruksesta-covid-19/vakavan-koronavirustaudin-riskiryhmat>

Uimahalleissa työskentelevien työturvallisuus

Työnantaja on työturvallisuuslainsäädännön mukaan vastuussa työntekijöidensä turvallisuudesta ja terveydestä työssä. Uimahalleissa työskentelevien työturvallisuuteen on kiinnitettävä erityistä huomiota ja työntekijöiden on pystyttävä työskentelemään ilman pelkoa tartuntavaarasta.

Työntekijöitä tulee perehdyttää tartuntojen ehkäisemiseen ja itsensä suojaamiseen sekä viestimään turvallisuusohjeista uimahallin asiakkaille. Turvallisuusnäkökohdat tulee huomioida myös työntekijöiden tauotuksen ja työvuorojen vaihdon aikana. Työntekijöiden tulee välttää sekä keskinäisiä että asiakkaiden kanssa tapahtuvia tarpeettomia lähikontakteja. Tämä on huomioitava

myös henkilöstön sosiaalityöissä. Suositeltavaa on, että henkilökunnalla on käytössään oma WC-tila. Yleisessä käytössä olevat työvälineet (esimerkiksi tietokone, puhelin, tulostin, kassakone) tulee puhdistaa säännöllisesti ja tähän tulee tarjota työntekijöille tarvittavat välineet.

Työntekijöitä tulee ohjeistaa, että vähäisetkin hengitystieoireet ovat este tulla töihin. Töihin voi palata vasta kahden oireettoman päivän jälkeen. Työnantajan tulee myös luoda käytännöt, miten toimitaan työntekijän sairastuessa työvuoron aikana: eristäminen, yhteydenotto terveydenhuoltoon oman kunnan ohjeiden mukaan ja tarvittaessa tartuntataudeista vastaavaan. Riskiryhmään kuuluvien työntekijöiden mahdollisuudet tehdä työtä uimahallissa tulee arvioida yhteistyössä työterveyshuollon kanssa.

Mahdollisten ensiaputilanteiden varalta tulee varmistaa, että työntekijöillä on saatavilla ainakin seuraavat varusteet itsensä suojaamiseksi mahdolliselta koronavirustartunnalta:

- elvytysmaski mahdollisia elvytyksiä varten
- kertakäyttöhansikkaita
- hengityssuojaimia kiireettömiin ensiaputilanteisiin
- desinfiointiaineita
- pintojen desinfiointiainetta

Työntekijät tulee perehdyttää elvytysmaskin, hengityssuojaimien ja kertakäyttöhansikkaiden asianmukaiseen käyttöön ja hävittämiseen käytön jälkeen. Elvytysmaskiksi suositellaan yksitieväntiilillä ja vaihdettavalla suodattimella varustettua maskia, joka suojaa limakalvokontakteilta.

SPR:n elvytysohjeet korona-aikana:

<https://www.punainenristi.fi/ensiapuohjeet/elvytys-covid-19-epidemian-aikana>

Lisätietoa työpaikkojen ja palvelualan työntekijöiden turvallisuuteen:

- Työterveyslaitoksen ohjeita työpaikoille koronavirusepidemian ehkäisyyn:
<https://hyvatyo.ttl.fi/koronavirusohjeistus>
- Työterveyslaitoksen ohje työpaikoille, joissa on mahdollista kohdata COVID-19-tartunnan saanut henkilö: <https://hyvatyo.ttl.fi/koronavirus/ohje-palvelualalle>